

Het laatste geschenk van
Paulina Hoffmann

Meld je aan voor onze nieuwsbrief om op de hoogte te blijven van
de nieuwste boeken van Ambo|Anthos uitgevers via
www.amboanthos.nl/nieuwsbrief.

Carmen Romero Dorr

Het laatste geschenk van
Paulina Hoffmann

Vertaald uit het Spaans
door Fennie Steenhuis

Ambo|Anthos
Amsterdam

ISBN 978 90 263 4644 6

© Editorial Planeta, S.A., 2018

© Carmen Romero Dorri, 2018

This edition c/o SalmaiaLit, Literary Agency, 2018

© 2019 Nederlandse vertaling Ambo|Anthos uitgevers,

Amsterdam en Fennie Steenhuis

Oorspronkelijke titel *El último regalo de Paulina Hoffmann*

Oorspronkelijke uitgever Planeta

Omslagontwerp Marry van Baar

Omslagillustratie © John Rawlings/Conde Nast Collection/Getty Images

Foto auteur © Samuel Sánchez

Verspreiding voor België:

Veen Bosch & Keuning uitgevers nv, Antwerpen

Voor mijn oma, die er niet meer is,
en voor mijn vader, die er altijd is geweest

Als we niet sterk zouden worden door wat we verliezen
en wat we missen
en wat we willen hebben
maar niet kunnen krijgen
dan zouden we nooit sterk *genoeg* worden,
toch?

Wat kan ons anders sterk maken?

Hotel New Hampshire,
John Irving

Het appartement

Berlijn, augustus 2016

1

Het is maar een sleutelbos met vier sleutels en een blauwgelakte letter P eraan, maar sinds Alicia hem een paar weken geleden bij de notaris voor het eerst zag heeft ze er voortdurend aan moeten denken.

Ze is net uit de taxi gestapt waarin ze van het vliegveld hiernaartoe is gekomen. Het vanillekleurige gebouw, de groene bomen, de drukke wijk, alles is nieuw voor haar, alles lijkt een betekenis in zich te hebben die haar nog ontgaat.

‘Waarom toch zo geheimzinnig, oma?’ mompelt ze.

Kastanienallee nummer 14B.

Ze haalt diep adem, opent de zware houten deur en verdwijnt in de schemerige hal.

Het appartement is onbekend terrein, maagdelijk gebied. Hier nu zijn is naar een raam toe lopen dat Paulina – haar oma – voor haar heeft opengezet, naar het begin van een van haar oude verhalen luisteren. Toen ze wakker werd, duurde het een paar seconden voor ze wist waar ze was. Het is bijna tien uur, ze heeft lang geslapen en veel gedroomd. Over Paulina, uiteraard. Ze hoorde haar stem en proefde de smaak van warme chocola in haar mond.

Gisteren heeft ze in Madrid zo'n goedkope vlucht genomen waarbij de passagiers als vee op elkaar worden geperst en heeft ze ongeveer drie uur lang geprobeerd zich op de roman van John Irving te concentreren die in haar handbagage zat. Maar het was moeilijk om aan iets anders te denken dan aan deze stad, dit huis, dit raadsel. Om de paar minuten voelde ze in haar tas of de sleutels er nog in zaten.

Het is een groot appartement met ruime kamers. Die indruk wordt nog versterkt door de in lichte tinten geverfde muren en het overvloedig naar binnen vallende ochtendlicht. Het wordt gefilterd door de bladeren van de grote kastanjeboom tegenover haar balkon en maakt fraaie figuren op de houten vloer. Wiegende takken en oplichtende stofjes dansen speels over het hout.

Gistermiddag had ze eerst naar de gevel gekeken voor ze naar binnen ging. Het is zo'n gebouw uit de jaren dertig dat net als zo-

veel andere in het stadsdeel Prenzlauer Berg na de oorlog is herbouwd. Het heeft een leuke binnenplaats waar de bewoners hun fiets neerzetten, het vervoermiddel bij uitstek in deze wijk zonder verkeer of heuvels. Direct ernaast is een café dat Blume heet, oftewel bloem, met op het terras kleurige stoelen en tafels en binnen een enorme hoeveelheid planten. Op straat lopen vaders en moeders met kinderwagens, stelletjes die elkaars hand vasthouden, vrouwen die aan hun mobiele telefoon gekluisterd zijn.

Er staan bijna geen meubels in het appartement. Alleen een groot bed in de grootste slaapkamer en een handjevol meubelstukken uit het begin van de twintigste eeuw, die door een kenner zijn uitgezocht: een stijlvol dressoir, een tafel en een paar stoelen met gewelfde rugleuning. Jugendstil, eerste kwaliteit. Echt oma's smaak, denkt Alicia.

Ze neemt een paar foto's en stuurt die naar haar vader, die gisteren klaagde dat de foto's die ze direct na haar aankomst had gemaakt, al tegen de avond, zo slecht waren. In de keuken vindt ze een dienblad van schildpad dat er ook antiek uitziet en ze gaat in de woonkamer zitten. Een goede kop koffie en geroosterd brood met roerei, daar is ze echt aan toe. Ze zit net als ze een appje van Marcos krijgt met een foto van Jaime in de tuin van haar schoonouders in El Escorial. Hij zit lachend in zijn kinderstoeltje met een bord voor zich waarop zo te zien stukjes kip liggen. Zijn haar is nog nat, hij is in bad geweest en heeft een blauwe pyjama aan. Ze krijgt een hol gevoel, een knoop in haar maag: schuldgevoel, een oude bekende.

Gisteren was ze uitgeput, had ze nauwelijks tijd om zich hier te installeren en moest ze overhaast naar een supermarkt om het allernoodzakelijkste te kopen, vandaag stond ze op met een bevreemd gevoel. Ze is hier nooit eerder geweest en weet niet eens wat haar oma aan deze plek bond, maar ze voelt haar aanwezigheid heel krachtig. Alsof haar oma op dit moment achter haar staat en erop let dat ze haar bord leegeet, net als toen ze een klein meisje was.

Het is al meer dan een maand geleden dat ze ertussenuit kneep. Op een ochtend lag ze gewoon dood in het bed waarin ze zoveel jaar alleen had geslapen sinds ze heel jong weduwe was geworden. De dokter zei dat ze 's nachts een hartaanval had gehad. Geen pijn, geen angst. Hoewel ze binnenkort vierentachtig zou zijn geworden genoot ze nog een uitstekende gezondheid en was ze nog steeds helemaal zelfstandig. Eigenlijk heeft ze geluk gehad dat ze zo heenging, dat ze tot het laatst zo gezond is gebleven, herhaalden alle vrienden en familieleden die naar het rouwcentrum en de begrafenis kwamen tot vervelens toe. Maar, zo bleef een stemmetje binnen in Alicia herhalen, wat is dat voor klotetroost als iemand die zo belangrijk is van de ene op de andere dag uit je leven verdwijnt?

Haar oma was haar vertrouweling geweest, haar vriendin, haar beschermer, haar voorbeeld, haar bondgenoot. Haar moeder bijna, nadat Alicia al heel vroeg haar eigen moeder had verloren. Ze had talloze middagen voor haar gezorgd, ze had haar geleerd om met haar frustraties om te gaan, om vervelende dingen met humor tegemoet te treden. Om van boeken te houden. Om de moed niet te verliezen, om te proberen gelukkig te zijn. Ze had haar als puber, en ook nog als volwassene, ontelbare keren opgevangen wanneer ze ruzie had met haar vader of een vriendje. Haar huis was voor Alicia

een toevluchtsoord geweest waar ze altijd terecht kon.

Toen ze zwanger was van Jaime, vertelde ze dit zelfs eerder aan haar oma dan aan haar vader. Toen ze op het advocatenkantoor haar eerste belangrijke zaak won, haastte ze zich ook om haar oma dat te vertellen. Bevestiging van degene die het beste weet hoe zeer je je hebt ingespannen is het belangrijkste. En toen meer dan een jaar geleden alles uiteenspatte, was haar oma de enige (behalve Marcos uiteraard, maar bij hem had ze geen keus) tegen wie ze eerlijk durfde te zijn. We hebben allemaal iemand nodig wiens liefde voor ons grenzeloos is, iemand die ons volledige, onvoorwaardelijke liefde schenkt. Dat was voor haar haar oma. Ze groeide op in de wetenschap dat wat er ook gebeurde, haar oma er altijd zou zijn.

Maar Paulina is er niet meer.

Ze vertelde haar altijd alles, onverbloemd, zonder schaamte. Daarom is ze nu ook zo in de war. Ze is erachter gekomen dat die eerlijkheid in het geheel niet wederzijds was. Dat dat bondgenootschap niet zoveel voorstelde. In feite is ze kwaad op haar oma, erg kwaad zelfs. Maar ze kan niet meer bellen of naar haar toe gaan om met haar te praten.

Een paar dagen na de begrafenis waren ze naar de notaris gegaan om te horen wat er in haar testament stond. De laatste vijftig jaar was Paulina rijk geweest, en als een goede Duitse had ze alles tot in de puntjes geregeld. Haar kinderen, Elisa en Diego, wilden alles zo snel mogelijk achter de rug hebben. Van tevoren was al redelijk duidelijk hoe de zaak verdeeld zou worden en ze wilden alles afhandelen en zich aan hun verdriet overgeven.

Maar oma had een laatste verrassing voor hen.

‘Een appartement in Berlijn?’ Alicia’s vader was de eerste die de stilte verbrak.

‘Ja, aan de Kastanienallee nummer 14. Vijf jaar geleden heeft uw moeder de koopakte getekend,’ zei de notaris.

‘Dat is in Prenzlauer Berg, ik ken het daar,’ merkte Elisa op. ‘Ik heb een paar keer in een galerie in Berlijn geëxposeerd. Maar ik begrijp er niets van.’

‘Wanneer was oma dan in Berlijn? Waarom zou ze daar een huis kopen? En waarom heeft ze ons er niets over verteld?’ vroeg Alicia zich af.

‘Geen idee, je oma deed wat er in haar opkwam, ze had een ongelooflijke energie voor haar leeftijd, dat weet je toch. Ze kon naar Berlijn gaan wanneer ze maar wilde,’ zei Diego.

‘Zou ze het als een investering hebben gezien?’ vroeg Elisa. ‘Tijdens de ergste crisisjaren was het in Berlijn goed zakendoen in onroerend goed.’

‘Dat betwijfel ik ten zeerste. Het lijkt me niet dat moeder op haar negenenzeventigste nog eens in onroerend goed ging investeren in het buitenland,’ meende Diego. ‘Misschien miste ze Berlijn gewoon. Uiteindelijk is ze daar wel geboren.’

‘Maar het is toch gek dat ze er niets over heeft gezegd...’ merkte Alicia op.

‘Ze was altijd zo op zichzelf,’ zei Elisa. ‘Hoe dan ook, wat te doen met een appartement in Duitsland?’

‘Dat zal haar kleindochter moeten beslissen. Wijlen mevrouw Hoffmann heeft bepaald dat het appartement voor haar is,’ zei de notaris.

Iedereen keek onmiddellijk naar Alicia, misschien omdat ze een verklaring van haar verwachtten.

Maar zij had niets te zeggen omdat ze niets wist, hoezeer ze ook in haar geheugen groef naar een aanwijzing. Had haar oma, al was het maar terloops, onlangs iets gezegd over een reis naar Berlijn? Ze zou zweren van niet. Al was het ook zo dat ze nooit veel losliet over wat ze wel of niet deed. Hoe vaak was ze bijvoorbeeld niet naar Málaga gegaan zonder dat ook maar tegen iemand te zeggen. Als het koud was in Madrid of als ze zich domweg verveelde, pakte ze de trein op station Atocha en installeerde ze zich een tijd in haar fraaie huis in de op een heuvel gelegen wijk El Limonar, waar ze uitzicht op de Middellandse Zee had. Dat was typerend voor haar.

Desondanks was het vreemd dat ze zoiets belangrijks voor zich

had gehouden. Impulsief een reisje naar de kust maken was één ding, een appartement kopen in een ander land zonder dat zelfs aan haar kinderen te vertellen was iets heel anders. Waarom had ze het geheimgehouden? En waarom was het voor haar bestemd? Op dat moment besloot Alicia dat ze in augustus, wanneer Jaime twee weken bij zijn vader was, naar Berlijn zou gaan.

De notaris haalde een envelop uit zijn dossiermap en overhandigde haar die.

Daar zaten de papieren van het appartement in en een sleutelbos met vier sleutels en een blauwgelakte letter P.

En een aantal onbeantwoorde vragen.

Het spel

Madrid, 1991

